Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка
Факультет фізичної культури, спорту і реабілітації
Кафедра спорту і спортивних ігор

ЗАТВЕРДЖУЮ
Завідувач кафедри спорту і спортивних ігор
 Микола ПРОЗАР

підпис
27 серпня 2026 р.

Зі змінами
02 листопада 2026 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

УПРАВЛІННЯ У СФЕРІ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ І СПОРТУ

підготовки здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня вищої освіти

за освітньо-професійною програмою Тренер з видів спорту

спеціальності А7 Фізична культура і спорт

галузі знань 01 Освіта

мова навчання українська

2026-2027 навчальний рік

Розробник програми: Майя ЗУБАЛЬ, кандидат наук з фізичного виховання та спорту, доцент кафедри спорту і спортивних ігор, доцент;
Юлія ПЕТРОВА, викладач кафедри спорту і спортивних ігор

Ухвалено на засіданні кафедри спорту і спортивних ігор
Протокол №16 від 27 серпня 2026 року

Зі змінами
Протокол №21 від 02 листопада 2026 року

ПОГОДЖЕНО

Гарант освітньо-професійної програми Микола ПРОЗАР

підпис

Зміст робочої програми навчальної дисципліни

1. Метою вивчення освітнього компоненту професійної підготовки «Управління у сфері фізичної культури і спорту» є формування інтегральної, загальних та спеціальних (фахових, предметних) компетентностей у майбутніх тренерів з видів спорту, які спрямовані на забезпечення здобувачів вищої освіти теоретичними знаннями про систему управління у сфері фізичної культури і спорту та формування практичних умінь управлінської діяльності.

2. Обсяг дисципліни

Найменування показників	**Характеристика навчальної дисципліни**	
	денна форма навчання	**заочна форма навчання**
Рік навчання	2-й рік	4-й
Семестр вивчення	III семестр	VII- VIIIсеместри
Кількість кредитів ЄКТС	6 кредитів	6 кредитів
Загальний обсяг годин	180 годин	180 годин
Кількість годин навчальних занять	72 годин	26 годин
Лекційні заняття	30 годин	12 годин
Практичні заняття	42 годин	14 годин
Семінарські заняття	-	-
Лабораторні заняття	-	-
Самостійна та індивідуальна робота	108 годин	154 години
Форма підсумкового контролю	іспит	іспит

3. Статус дисципліни: обов'язковий освітній компонент професійної підготовки.

4. Передумови для вивчення дисципліни. Передумови для вивчення дисципліни. Завдяки вивченню обов'язкових компонентів професійної підготовки «Вступ до спеціальності», «Історія фізичної культури» у здобувачів вищої освіти мають сформуватися теоретичні знання щодо: основних етапів розвитку сфери фізичної культури і спорту, особливостей функціонування сфери фізичної культури і спорту в Україні, нормативно-правових актів, які унормовують відносити суб'єктів та об'єктів сфери фізичної культури і спорту; особливостей керування.

5. Програмні компетентності навчання:

За результатами вивчення обов'язкового компоненту професійної підготовки «Управління у сфері фізичної культури і спорту» у здобувачів вищої освіти мають сформуватися інтегральна, загальні та спеціальні (фахові, предметні) компетентності.

Інтегральна компетентність:

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми у сфері фізичної культури і спорту або у процесі навчання, що передбачає застосування теорій та методів наук з фізичного виховання і спорту, та характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

Загальні компетентності:

- ЗК 03 здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і примножувати досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства техніки і технологій;
- ЗК 05 здатність планувати та управляти часом;
- ЗК 09 навички міжособистісної взаємодії.

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності:

- СК 06 здатність до розуміння ретроспективи формування сфери фізичної культури і спорту;
- СК 10 здатність здійснювати навчання, виховання та соціалізацію людини у сфері фізичної культури і спорту, застосовуючи різні педагогічні методи та прийоми;
- СК 13 здатність застосовувати сучасні технології управління суб'єктами фізичної культури і спорту.

6. Очікувані результати навчання з дисципліни: за результатами вивчення обов'язкового компоненту професійної підготовки «Управління у сфері фізичної культури і спорту» у здобувачів вищої освіти мають сформуватися такі **програмні результати навчання:**

- ПРН 01 здійснювати аналіз суспільних процесів у сфері фізичної культури і спорту, демонструвати власне бачення шляхів розв'язання існуючих проблем (фахівець має вміти і знати як правильно пояснити всі процеси, що відбуваються в суспільстві та у сфері фізичної культури і спорту, а також знайти вихід з ситуації, що склалася на даний момент, коли проходить процес навчання та тренування) ;
- ПРН 02 спілкуватися українською та іноземними мовами у професійному середовищі, володіти фаховою термінологією та професійним дискурсом, дотримуватися етики ділового спілкування (усі фахівці, без винятку, які проводять навчальний і тренувальний процес в Україні мають вільно користуватись українською мовою, а також володіти іноземною мовою на рівні фахового спілкування, спеціальних термінів, а також знати культуру спілкування в навчально-тренувальному процесі);
- ПРН 04 Показувати навички самостійної роботи, демонструвати критичне та самокритичне мислення;
- ПРН 12 аналізувати процеси становлення та розвитку різних напрямів спорту, олімпійського руху та олімпійської освіти на міжнародному та національному рівнях (професійне розуміння наявних концептуально змістових напрямків оптимізації процесу фізичної культури і спорту, їх сучасної соціальної обумовленості);

- ПРН 19 аргументувати управлінські рішення для вирішення проблем, які виникають в роботі суб'єктів фізичної культури і спорту, мати навички лідерства (майбутній фахівець усвідомлює роль фізичної культури і спорту в житті сучасного суспільства, володіє знаннями організовувати навчально-тренувальний процес з використанням управлінських структурних основ на різних рівнях технологічної реалізації, а також інформацією про організації різних типів, які функціонують у сфері фізичної культури і спорту. Володіє знаннями і базовими вміннями сучасної технології управління персоналом організацій, формальних і неформальних груп у сфері фізичної культури і спорту;

- ПРН 20 використовувати нормативні та правові акти, що регламентують професійну діяльність (майбутній фахівець має вміти користуватися нормативними документами, що стосуються фізичної культури і спорту, знати свої права та обов'язки, а також використовувати нормативні документи у професійній діяльності).

За результатами вивчення обов'язкового освітнього компоненту професійної підготовки «Управління у сфері фізичної культури і спорту» здобувачі вищої освіти повинні

знати:

- загальні основи теорії управління;
- змістові особливості соціального управління;
- хронологію виникнення ідеї управління;
- форму, структуру, методи, принципи, функції, організаційно-змістову технологію управління сферою спорту.

уміти:

- управляти персоналом організацій у сфері фізичної культури і спорту, впливати на продуктивність працівника, групи або організації з метою досягнення найкращих результатів з позиції поставленої мети.

7. Методи навчання:

Лекція, пояснення, бесіда, дискусія; методи демонстрації презентаційних матеріалів; методи проблемно-пошукового характеру; доповіді, мотиваційні завдання, самостійна і групова робота здобувачів вищої освіти; методи дистанційного навчання (робота у системі Moodle).

8. Засоби діагностики результатів навчання: завдання вхідного і поточного контролю, виконання МКР (тестових завдань), екзамен, пакет ректорської контрольної роботи.

9. Програма навчальної дисципліни:

Денна форма здобуття вищої освіти

	Кількість годин

Назви змістових модулів і тем	разом	у тому числі					
		лекційні заняття	практичні заняття	семінарські заняття	лабораторні заняття	самостійна робота	індивідуальна робота
Змістовий модуль 1. Теорія і практика управління у фізичній культурі і спорті							
Тема 1. Зародження та розвиток міжгалузевої науки управління	8	4	-	-	-	4	-
Тема 2. Еволюція системи підготовки кадрів у сфері фізичної культури і спорту	8	4	-	-	-	4	-
Тема 3. Управління сферою спорту як соціальна система	10	4	-	-	-	6	-
Тема 4. Система управління сферою фізичної культури і спорту в Україні та її кадрове забезпечення	10	4	-	-	-	6	-
Тема 5. Організації у сфері фізичної культури і спорту	10	4	-	-	-	6	-
Тема 6. Принципи, функції та методи управління діяльністю організацій	10	6	-	-	-	4	-
Тема 7. Управління персоналом організацій сфери фізичної культури і спорт	10	4	-	-	-	6	-
Тема 8. Аналіз структури управління у сфері фізичної культури та спорту в Україні та за кордоном	10	-	4	-	-	6	
Тема 9. Управління персоналом у закладах спортивного профілю підбір, мотивація, контроль.	10	-	4	-	-	6	-
Тема 10. Спонсорство та маркетингові стратегії у спортивних проєктах.	10	-	4	-	-	6	-
Тема 11. Управління спортивними організаціями: моделі та практичні кейси.	8	-	4	-	-	4	-
Тема 12. Етичні стандарти та антикорупційні механізми в управлінні спортом Захист прав спортсменів та спортивних організацій.	8	-	4	-	-	4	-
Тема 13. Сталий розвиток і «зелений менеджмент» у спортивних заходах.	8	-	2	-	-	6	-

Тема 14. Рекреаційні зони та фітнес-простори у містах: планування та експлуатація.	8	-	2	-	-	6	-
Тема 15. Цифровізація управління у сфері спорту (CRM-системи, онлайн-реєстрація учасників, аналітика).	8	-	2	-	-	6	-
Тема 16. Комунікативні процеси в управлінні спортом: роль інформації, бар'єри, ефективність.	8	-	2	-	-	6	-
Тема 17. Роль державної політики у розвитку фізичної культури і спорту.	10	-	4	-	-	6	-
Тема 18. Теорії лідерства та їх застосування у спортивному менеджменті.	8	-	4	-	-	4	-
Тема 19. Функціонування сфери фізичної культури і спорту в умовах війни: сучасні виклики.	10	-	4	-	-	6	-
Тема 20. Теорія організаційних змін: впровадження інновацій у спортивних закладах.	8	-	2	-	-	6	-
Всього за змістовим модулем 1	180	30	42	-	-	108	-
Разом годин	**180**	**30**	**42**	**-**	**-**	**108**	**-**

Заочна форма здобуття вищої освіти

Назви змістових модулів і тем	**Кількість годин**						
	разом	**у тому числі**					
		лекційні заняття	**практичні заняття**	**семінарські заняття**	**лабораторні заняття**	**самостійна робота**	**індивідуальна робота**
Змістовий модуль 1. Теорія і практика управління у фізичній культурі і спорті							
Тема 1. Зародження та розвиток міжгалузевої науки управління	8	2	-	-	-	6	-
Тема 2. Еволюція системи підготовки кадрів у сфері фізичної культури і спорту	8	2	-	-	-	6	-
Тема 3. Управління сферою спорту як соціальна система	10	2	-	-	-	8	-
Тема 4. Система управління сферою фізичної культури і спорту в Україні та її кадрове забезпечення	10	-	2	-	-	8	-
Тема 5. Організації у сфері фізичної культури і спорту	10	-	-	-	-	10	-

Тема 6. Принципи, функції та методи управління діяльністю організацій	10	2	-	-	-	8	-
Тема 7. Управління персоналом організацій сфери фізичної культури і спорт	12	2	-	-	-	10	-
Тема 8. Аналіз структури управління у сфері фізичної культури та спорту в Україні та за кордоном	12	2	-	-	-	10	-
Тема 9. Управління персоналом у закладах спортивного профілю підбір, мотивація, контроль.	10	-	2	-	-	8	-
Тема 10. Спонсорство та маркетингові стратегії у спортивних проєктах	10	-	-	-	-	10	-
Тема 11. Управління спортивними організаціями: моделі та практичні кейси.	8	-	-	-	-	8	-
Тема 12. Етичні стандарти та антикорупційні механізми в управлінні спортом Захист прав спортсменів та спортивних організацій	8	-	2	-	-	6	-
Тема 13. Сталий розвиток і «зелений менеджмент» у спортивних заходах.	8	-	2	-	-	6	-
Тема 14. Рекреаційні зони та фітнес-простори у містах: планування та експлуатація.	8	-	-	-	-	8	-
Тема 15. Цифровізація управління у сфері спорту (CRM-системи, онлайн-реєстрація учасників, аналітика).	8	-	-	-	-	8	-
Тема 16. Комунікативні процеси в управлінні спортом: роль інформації, бар'єри, ефективність.	8	-	-	-	-	8	-
Тема 17. Роль державної політики у розвитку фізичної культури і спорту.	8	-	-	-	-	8	-
Тема 18. Теорії лідерства та їх застосування у спортивному менеджменті.	8	-	2	-	-	6	-
Тема 19. Функціонування сфери фізичної культури і спорту в умовах війни: сучасні виклики.	8	-	2	-	-	6	-
Тема 20. Теорія організаційних змін: впровадження інновацій у спортивних закладах.	8	-	2	-	-	6	-
Всього за змістовим модулем 1	180	12	14	-	-	154	-
Разом годин	**180**	**12**	**14**	**-**	**-**	**154**	**-**

10. Форми та методи поточного семестрового та підсумкового контролю

Максимальний бал оцінки поточної успішності студентів на навчальних заняттях рівний 12-ти.

Поточне та контрольне оцінювання здобувачів вищої освіти спеціальності А7 Фізична культура і спорт ОС «бакалавр» у процесі вивчення освітнього компоненту «Управління у сфері фізичної культури і спорту» здійснюється із використанням таких форм та методів: усне опитування, тестування із використанням технологій дистанційного навчання, а саме: модульного об'єктно-орієнтованого динамічного середовищ MOODLE, вирішення проблемних ситуацій, аналіз виконаної роботи, виконання самостійної роботи, виконання тестових завдань, екзамен.

11. Критерії оцінювання результатів навчання

Поточний і модульний контроль (60 балів)		Екзамен	Загальна сума
		40	100
Поточний контроль	МКР (тестові завдання)		
30 балів	30 балів		

ТАБЛИЦЯ ВІДПОВІДНОСТІ РЕЗУЛЬТАТІВ КОНТРОЛЮ ЗНАНЬ ЗА РІЗНИМИ ШКАЛАМИ І КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Сума балів за 100-бальною шкалою	Оцінка в ECTS	Значення оцінки ECTS	Критерії оцінювання теоретичної підготовки	Рівень компетентності	Оцінка за національною шкалою Диференційований залік
90-100	A	відмінно	Студент виявляє особливі творчі здібності, вміє самостійно здобувати знання, без допомоги викладача знаходить та опрацьовує необхідну інформацію, вміє використовувати набуті знання і вміння для прийняття рішень у нестандартних ситуаціях, переконливо аргументує свої відповіді, самостійно розкриває власні обдарування і нахили	Високий (творчий)	відмінно
82-89	B	дуже добре	Студент вільно володіє вивченим обсягом матеріалу, застосовує його на практиці, вільно розв'язує вправи і задачі у стандартних ситуаціях, самостійно виправляє допущені помилки, кількість яких незначна	Достатній (конструктивно-варіативний)	добре
75-81	C	добре	Студент вміє зіставляти, узагальнювати, систематизувати інформацію під керівництвом викладача; в цілому самостійно застосовує її на практиці; контролювати власну діяльність; виправляти помилки, серед яких є суттєві, добирати аргументи для підтвердження своїх думок		
67-74	D	задовільно	Студент відтворює значну частину теоретичного матеріалу, виявляє знання і розуміння основних положень; з допомогою викладача може аналізувати навчальний матеріал, виправляти помилки, серед яких є значна кількість суттєвих	Середній (репродуктивний)	задовільно
60-66	E	достатньо	Студент володіє навчальним матеріалом на рівні, вищому за початковий, значну частину його відтворює на репродуктивному рівні		
35-59	FX	задовільно, з можливістю повторного складання семестрового контролю	Студент володіє матеріалом на рівні окремих фрагментів, що становлять незначну частину навчального матеріалу	Низький (рецептивно-продуктивний)	незадовільно
1-34	F	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням залікового кредиту	Студент володіє матеріалом на рівні елементарного розпізнання і відтворення окремих фактів, елементів, об'єктів		

Рейтингова система оцінювання навчальної діяльності здобувачів вищої освіти під час навчальних занять

З урахуванням того, що навчальні досягнення учнів закладів загальної середньої освіти оцінюються за 12-бальною шкалою та з метою полегшення процесу адаптації випускників цих закладів до умов навчання у закладі вищої освіти, максимальний бал оцінки поточної успішності здобувачів вищої освіти на навчальних заняттях дорівнює 12-ти балам (http://surl.li/hwbc).

Примітка: здобувачу вищої освіти, який не виконав поточних домашніх завдань, не підготувався до практичних, семінарських, лабораторних занять, в журналі академічної групи ставиться 0 балів.

Рейтингова оцінка у балах знань, умінь і навичок здобувача вищої освіти на навчальних заняттях зі змістового модуля обчислюється після проведення цих занять та ліквідації ним поточної заборгованості, пов'язаної з пропусками занять, непідготовленістю або недостатньою підготовленістю до них за такою формулою

$$R = ((0,05 \times СО) + 0,4) \times ВБ$$

де R – рейтингова оцінка у балах за змістовий модуль;

СО – середнє арифметичне усіх отриманих оцінок за результатами поточного контролю;

ВБ – ваговий бал, максимально можливий бал оцінювання результатів навчальної діяльності здобувачів вищої освіти.

Наприклад:

Відповідно до робочої програми освітнього компоненту «Управління у сфері фізичної культури і спорту» здобувач вищої освіти за результатами поточного контролю зі Змістового модуля 1 отримав 12 оцінок, а саме: 5, 6, 8, 12, 10, 11, 9, 9, 10, 11, 12, 8. Ваговий бал ЗМ1 складає 30 балів.

Дії НПП, або здобувача:

- визначити середнє арифметичне отриманих оцінок, яке відповідно складе – 9,25 бали;
- отримані значення підставити у формулу:

$$R = ((0,05 \times 9,25) + 0,4) \times 30 = 26$$

Отже, за результатами поточного контролю здобувач вищої освіти за змістовий модуль 1 ОК «Управління у сфері фізичної культури і спорту» отримав – 26 балів.

Шкала оцінювання навчальної діяльності здобувачів вищої освіти

Об'єм пройденого матеріалу	**Бали що нарах. за 12-бальною системою оцінювання**
1. Усне опитування або тестування із використанням технологій дистанційного навчання, а саме: модульного об'єктно-орієнтованого	4-12

динамічного середовища MOODLE – лекційне заняття №1, 2 «Зародження та розвиток міжгалузевої науки управління», «Еволюція системи підготовки кадрів у сфері фізичної культури і спорту»	
2. Усне опитування або тестування із використанням технологій дистанційного навчання, а саме: модульного об'єктно-орієнтованого динамічного середовища MOODLE – лекційне заняття №3, 4 «Управління сферою спорту як соціальна система», «Система управління сферою фізичної культури і спорту в Україні та її кадрове забезпечення»	4-12
3. Усне опитування або тестування із використанням технологій дистанційного навчання, а саме: модульного об'єктно-орієнтованого динамічного середовища MOODLE – лекційне заняття №5, 6 «Організації у сфері фізичної культури і спорту», «Принципи, функції та методи управління діяльністю організацій».	4-12
4. Усне опитування або тестування із використанням технологій дистанційного навчання, а саме: модульного об'єктно-орієнтованого динамічного середовища MOODLE – лекційне заняття №7 «Управління персоналом організацій сфери фізичної культури і спорт»	4-12
5. Вирішення проблемних ситуацій, аналіз виконаної роботи, виконання самостійних завдань, виконання індивідуальних завдань під час практичних занять: №8, 9 «Аналіз структури управління у сфері фізичної культури та спорту в Україні та за кордоном», «Управління персоналом у закладах спортивного профілю підбір, мотивація, контроль».	4-12
6. Вирішення проблемних ситуацій, аналіз виконаної роботи, виконання самостійних завдань, виконання індивідуальних завдань під час практичних занять: №10, 11 «Спонсорство та маркетингові стратегії у спортивних проєктах», «Управління спортивними організаціями: моделі та практичні кейси».	4-12
7. Вирішення проблемних ситуацій, аналіз виконаної роботи, виконання самостійних завдань, виконання індивідуальних завдань під час практичних занять: № 12, 13 «Етичні стандарти та антикорупційні механізми в управлінні спортом. Захист прав спортсменів та спортивних організацій», «Сталий розвиток і «зелений менеджмент» у спортивних заходах».	4-12
8. Вирішення проблемних ситуацій, аналіз виконаної роботи, виконання самостійних завдань, виконання індивідуальних завдань під час практичних занять: № 14, 15 «Рекреаційні зони та фітнес-простори у містах: планування та експлуатація», «Цифровізація управління у сфері спорту (CRM-системи, онлайн-реєстрація учасників, аналітика)».	4-12
9. Вирішення проблемних ситуацій, аналіз виконаної роботи, виконання самостійних завдань, виконання індивідуальних завдань під час практичних занять: № 16, 17 «Комунікативні процеси в управлінні спортом: роль інформації, бар'єри, ефективність», «Роль державної політики у розвитку фізичної культури і спорту».	4-12
10. Вирішення проблемних ситуацій, аналіз виконаної роботи, виконання самостійних завдань, виконання індивідуальних завдань під час практичних занять: № 18, 19 «Теорії лідерства та їх застосування у спортивному менеджменті», «Функціонування сфери фізичної культури і спорту в умовах війни: сучасні виклики».	4-12
11. Вирішення проблемних ситуацій, аналіз виконаної роботи, виконання самостійних завдань, виконання індивідуальних завдань під час практичних занять: № 20 «Теорія організаційних змін: впровадження інновацій у спортивних закладах».	4-12

12. Самостійна робота зі ЗМ1	
Реферат виконано на високому науковому рівні, тема повністю розкрита, використано сучасні літературні джерела, робота має логічну структуру, є власні висновки й оригінальні ідеї, оформлення відповідає всім вимогам	12
Реферат якісний, тема в основному розкрита, використано достатню кількість літератури, є власні висновки, оформлення з дрібними неточностями.	10-11
Робота в цілому відповідає вимогам, тема розкрита частково, джерела використано, але їх аналіз поверховий, висновки не досить глибокі, є помилки в оформленні.	8-9
Тема розкрита поверхово, мало літературних джерел, відсутній власний аналіз, робота має суттєві структурні чи мовні недоліки.	6-7
Робота формальна, тема майже не розкрита, джерела відсутні або випадкові, робота хаотична й не відповідає вимогам оформлення.	4-5

Самостійна робота

Контроль за самостійною роботою відбувається на практичних заняттях, за 12-ю системою оцінювання.

Здобувачі вищої освіти готують реферати з таких орієнтовних тем:

1. Сутність та основні функції управління у сфері фізичної культури і спорту.
2. Еволюція управлінських теорій і їхнє застосування у спортивній сфері.
3. Системний підхід в управлінні фізичною культурою і спортом.
4. Роль планування, організації, мотивації та контролю в діяльності спортивних організацій.
5. Державна політика України у сфері фізичної культури і спорту.
6. Роль органів місцевого самоврядування у розвитку фізичної культури.
7. Світовий досвід управління у сфері спорту: моделі та особливості.
8. Регіональні програми розвитку спорту: проблеми та перспективи.
9. Лідерство в управлінні спортивними колективами.
10. Особливості менеджменту у професійному та аматорському спорті.
11. Роль комунікацій в управлінні спортивними організаціями.
12. Конфлікти у спортивному середовищі та методи їх подолання.
13. Джерела фінансування спорту в Україні.
14. Спонсорство та меценатство як механізми розвитку спорту.
15. Маркетингові стратегії у спортивному менеджменті.
16. Особливості управління спортивними спорудами.

Вимоги до реферату:

Тема обирається зі затвердженого переліку або узгоджується з викладачем. Має відображати актуальні проблеми управління у сфері фізичної культури і спорту.

Обсяг роботи – 12-15 сторінок друкованого тексту (без урахування титульного аркуша, списку літератури та додатків). Шрифт Times New Roman, розмір 14, міжрядковий інтервал 1,5, поля: 2 см з усіх боків.

Структура реферату – титульний аркуш, зміст із зазначенням сторінок, вступ – актуальність теми, мета, завдання (1–1,5 сторінки), основна частина –

розкриття теми, логічний виклад матеріалу з підрозділами, висновки – стислий підсумок (1–2 сторінки), власні судження. список використаних джерел – не менше 7–10 найменувань, оформлених за ДСТУ 8302:2015.

Модульна контрольна робота (30 балів)

Змістовий модуль 1 завершується написанням модульної контрольної роботи у вигляді тестових завдань.

Мета її написання – виявити рівень теоретичних знань та практичних умінь і навичок здобувачів вищої освіти з дисципліни «Управління у сфері фізичної культури і спорту».

Виконується у письмовій формі. До її написання допускаються усі студенти. Позитивну оцінку за МКР не рекомендується покращувати. Невиконання МКР оцінюється 0 балів.

Студенти, які за результатами виконання модульних контрольних робіт отримали рейтинговий бал менший 60 % від максимальної кількості балів, виділених на цей вид роботи, а також ті, що не з'явилися для виконання або не виконали завдань, вважаються такими, що мають академічну заборгованість за результатами поточного контролю, ліквідація якої є обов'язковою.

З дисципліни «Управління у сфері фізичної культури і спорту» студенти пишуть одну модульну контрольну роботу, яка виконується у письмовій формі у вигляді тестів, складається з 8-ти варіантів, у кожному варіанті по 18 питань.

Визнання результатів неформальної та (або) інформальної освіти.

У випадку, якщо здобувач освіти отримав знання у неформальній та інформальній освіті, зарахування результатів навчання здійснюється згідно з Порядком визнання в Кам'янець-Подільському національному університеті імені Івана Огієнка результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти (нова редакції) (https://drive.google.com/file/d/19GCSMBy-K496gs8RQJp0mO9FjUJumB4T/view?pli=1) зокрема, якщо їх тематика відповідає змісту освітнього компоненту (окремій темі або змістовому модулю):

- закінчення професійних курсів, семінарів або тренінгів, тематика яких відповідає змісту освітнього компоненту (окремій темі або змістовому модулю);
- підготовка конкурсної наукової роботи;
- призове місце на Всеукраїнському конкурсі студентських наукових робіт;
- призове місце на Всеукраїнській студентській олімпіаді.

Критерії оцінювання результатів навчання, здобутих у неформальній / інформальній освіті.

1. Наявність документа про завершення: сертифікат, диплом, грамота або інший документ, що підтверджує успішне проходження.

2. Відповідність змісту отриманих знань та здобутих результатів навчання тематиці курсу: у випадку якщо це курси, вебінари, семінари, круглі столи тощо, їх тематика має відповідати одній або кільком темам, які визначені даною робочою програмою

3. Система оцінювання. Здобувач отримує:

- відмінно (12-10 балів), якщо курс має значний обсяг, містить практичну складову, зміст курсу повністю відповідає програмним результатам навчання; якщо посів І місце у Всеукраїнському конкурсі студентських наукових робіт (в тому випадку, якщо тема роботи відповідає тематиці освітнього компонента); якщо посів І місце у Всеукраїнській студентській олімпіаді зі спеціальності 017 Фізична культура і спорт. Здобувач, який отримує оцінку «відмінно», демонструє глибокі, системні знання та високий рівень практичних навичок, здобутих у неформальній освіті. Він не просто засвоїв матеріал, а й здатен застосовувати його в реальних умовах, аналізувати та створювати власні рішення;

- **добре (9-7 балів)**: якщо зміст збігається з основними положеннями певної теми; якщо посів ІІ або ІІІ місце у Всеукраїнському конкурсі студентських наукових робіт (в тому випадку, якщо тема роботи відповідає тематиці освітнього компонента); якщо посів ІІ або ІІІ місце у Всеукраїнській студентській олімпіаді зі спеціальності 017 Фізична культутра і спорт. Здобувач на цьому рівні володіє основними знаннями та вміннями, які відповідають ключовим положенням певної теми. Уміє застосовувати отримані знання в типових, стандартних ситуаціях. Здатний виконати практичні завдання, що були частиною курсу. Може виконувати аналітичну роботу, але потребує додаткових роз'яснень для вирішення нестандартних проблем;

- задовільно (6-4 балів): короткостроковий семінар або тренінг, що дає базове розуміння теми. Здобувач володіє базовим розумінням теми, але його знання є фрагментарними, а навички – обмеженими. Його знання є поверхневими, і він може мати значні труднощі з поясненням взаємозв'язків між різними аспектами теми.

Дозволені випадки використання ШІ

Генерація ідей та планування управлінської діяльності: допомога у формулюванні тем, проблемних питань, управлінських завдань, цілей і завдань діяльності фізкультурно-спортивних організацій, розробленні напрямів їх стратегічного та оперативного розвитку.

Розроблення управлінських рішень: допомога у визначенні можливих варіантів вирішення управлінських проблем, аналізі альтернатив, моделюванні управлінських ситуацій та підготовці пропозицій щодо вдосконалення діяльності спортивних організацій, закладів фізичної культури і спорту та інших установ сфери.

Планування та організація діяльності: допомога у підготовці планів роботи, програм розвитку, календарів заходів, алгоритмів управлінських процесів, розподілі завдань та визначенні етапів реалізації управлінських проєктів.

Аналіз діяльності організацій: допомога в систематизації інформації про діяльність фізкультурно-спортивних організацій, проведенні SWOT-аналізу, аналізі сильних і слабких сторін, можливостей та загроз, визначенні проблем і напрямів удосконалення управлінської діяльності.

Робота з управлінською інформацією та даними: допомога в упорядкуванні показників діяльності організацій, проведенні розрахунків, порівнянні показників, підготовці таблиць, діаграм та інших форм представлення управлінської інформації за умови обов'язкової перевірки отриманих результатів.

Управління персоналом: допомога у розробленні навчальних ситуацій, кейсів, питань для аналізу та пропозицій щодо організації роботи персоналу, розподілу обов'язків, мотивації працівників, командної взаємодії, професійного розвитку та оцінювання результативності працівників.

Комунікація та ділове спілкування: допомога у підготовці проєктів службових листів, повідомлень, інформаційних матеріалів, протоколів, оголошень, планів нарад та інших управлінських документів із подальшим самостійним редагуванням і перевіркою здобувачем

Підготовка управлінських проєктів: допомога у структуруванні проєктів, визначенні їх мети, завдань, цільової аудиторії, ресурсів, етапів реалізації, очікуваних результатів та критеріїв оцінювання ефективності.

Підготовка до занять: пояснення складних понять і категорій менеджменту та управління, створення тестових завдань, управлінських кейсів і ситуацій для самоперевірки та підготовки до практичних занять.

Редагування тексту: перевірка граматики, орфографії та стилістики, переклад, удосконалення формулювань у навчальних роботах без заміни власного аналізу, аргументації та висновків здобувача.

Візуалізація управлінської інформації: допомога у створенні таблиць, схем організаційної структури, діаграм, алгоритмів управлінських процесів, презентацій та інших засобів візуального представлення інформації.

Обмеження та заборони

Повна автоматична генерація навчальних робіт: забороняється подавати повністю згенеровані ШІ тексти, управлінські проєкти, аналітичні матеріали, кейси, звіти або інші результати як власну самостійну роботу без відповідного опрацювання, перевірки та зазначення факту використання ШІ.

Сліпе копіювання результатів ШІ: не допускається використання без перевірки вигаданих або недостовірних джерел, фактів, статистичних показників, нормативно-правових положень, назв організацій, управлінських практик чи інших відомостей, отриманих за допомогою ШІ.

Використання під час підсумкового контролю під час екзамену, модульної контрольної роботи та інших форм підсумкового контролю

використання інструментів ШІ забороняється, якщо інше прямо не передбачено умовами відповідного завдання.

Фальсифікація управлінських даних: забороняється використовувати ШІ для вигадування, штучної зміни або підміни статистичних, фінансових, кадрових, організаційних та інших показників діяльності фізкультурно-спортивних організацій.

Підміна самостійного прийняття управлінських рішень: не допускається використання ШІ як заміни власного аналізу управлінської ситуації та обґрунтування прийнятого рішення. Здобувач повинен уміти пояснити логіку запропонованого рішення, його переваги, ризики та можливі наслідки.

Використання неперевіреної нормативної інформації: особливої перевірки потребують посилання на законодавчі та нормативно-правові акти, положення щодо діяльності закладів фізичної культури і спорту, організацій та установ, оскільки ШІ може надавати застарілу або некоректну інформацію.

Зазначення використання ШІ (Декларація ШІ)

Якщо здобувач використовував інструменти ШІ під час виконання навчального завдання, він має зазначити це у роботі, вказавши назву інструменту та характер його використання.

Збереження промптів. За запитом викладача здобувач має надати використані під час виконання завдання промпти та первинні відповіді інструменту ШІ, якщо вони необхідні для перевірки процесу виконання роботи та характеру використання ШІ.

Перевірка результатів. Здобувач зобов'язаний самостійно перевіряти достовірність інформації, джерел, статистичних та інших даних, управлінських рекомендацій, нормативно-правових положень і розрахунків, отриманих за допомогою ШІ.

Особлива увага має приділятися перевірці інформації, яка може впливати на прийняття управлінських рішень, зокрема даних про діяльність організацій, нормативно-правове регулювання, фінансові та кадрові питання.

Особиста відповідальність. Здобувач несе особисту відповідальність за точність, коректність, обґрунтованість, самостійність та академічну доброчесність поданого матеріалу, незалежно від того, які інструменти використовувалися під час його підготовки.

Академічна доброчесність. Використання ШІ не звільняє здобувача від необхідності самостійно аналізувати управлінські ситуації, обґрунтовувати рішення, оцінювати ризики та наслідки управлінських дій, працювати з нормативною і професійною інформацією та формулювати власні висновки.

Застосування ШІ має сприяти формуванню управлінської компетентності майбутнього фахівця у сфері фізичної культури і спорту, розвитку вмінь планувати, організовувати, координувати та контролювати діяльність, працювати з інформацією, приймати обґрунтовані управлінські рішення та оцінювати їх ефективність, а не замінювати самостійну навчальну і професійну діяльність здобувача.

Семестровий екзамен (40 балів)

Білет іспиту складається з трьох теоретичних питань

Питання екзаменаційного білета оцінюються відповідно до таких критеріїв:

Оцінка	Вимоги
«Відмінно»	Здобувач вищої освіти виявляє глибокі фундаментальні теоретичні знання, повно викладає вивчений матеріал, виявляє розуміння предмета висловлювання, розуміє можливість різних тлумачень однієї і тієї ж проблеми, вміє оцінювати аргументи для її доведення, формулює своє бачення проблеми, виявляє розуміння матеріалу, може обґрунтовувати свої судження, застосовувати знання на практиці у нестандартних ситуаціях, наводити необхідні приклади, викладає матеріал логічно, послідовно, вживає мовні засоби відповідно до норм української мови.
«Добре»	Як що відповідь здобувача вищої освіти відповідає тим самим вимогам, що і для оцінки «відмінно», але при цьому він допускає 1-2 помилки, які й сам виправляє або 1-2 недоліки в послідовності викладу матеріалу та мовному оформлення висловлювання. Здобувач вищої освіти вміє наводити власні приклади на підтвердження нових думок, може застосовувати вивчений матеріал у стандартних та дещо змінених ситуаціях.
«Задовільно»	Як що здобувач вищої освіти виявляє знання і розуміння основних положень предмета, але викладає матеріал неповно і допускає неточності у визначенні понять; не вміє досить глибоко і доказово обґрунтовувати свої судження і наводити приклади; не в змозі захистити проєкт побудови системи роботи з певних тем дисципліни; викладає матеріал непослідовно і допускає помилки в мовному оформленні викладу.
«Незадовільно»	Як що здобувач вищої освіти виявляє незнання більшої частини вивченого матеріалу, не володіє методичним апаратом, допускає помилки у формулюванні понять, які спотворюють їх зміст, не вміє самостійно побудувати систему вивчення певних тем, хаотично і невпевнено викладає матеріал. Студент неспроможний виконати стандартні завдання навіть після навідних питань викладача.

Оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти з навчальної дисципліни здійснюється відповідно до Таблиці відповідності шкал оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти:

Таблиця відповідності шкал оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти

Рейтингова оцінка з кредитного модуля (навчальної дисципліни)	**Підсумкова оцінка за шкалою ЄКТС**	**Рекомендовані системою ЄКТС статистичні значення (у %)**	**Підсумкова оцінка за національною шкалою**	
			екзаменаційна	**залікова**

90-100 і більше	A (відмінно)/ Excellent	10	відмінно	Зараховано/ Passed
82-89	B (добре)	25	добре	
75-81	C (добре)/ Good	30		
67-74	D (задовільно)/ Satisfactory	25	задовільно	
60-66	E (достатньо)/ Enough	10		
35-59	FX (незадовільно з можливістю повторного складання)/ Fail		незадовільно	не зараховано /Fail
34 і менше	F (незадовільно з обов'язковим проведенням додаткової роботи щодо вивчення навчального матеріалу кредитного модуля)/ Fail			

12. Умови визначення успішного засвоєння освітнього компоненту «Управління у сфері фізичної культури і спорту»:

- кредити присвоюються здобувачам вищої освіти після завершення навчальної дисципліни та успішного оцінювання досягнутих ними результатів навчання;

- критерієм успішного проходження здобувачем вищої освіти оцінювання результатів навчання є досягнення ним мінімального порогового рівня оцінок за кожним запланованим результатом навчання освітнього компоненту та мінімального порогового рівня оцінки за освітнім компонентом загалом, яких складає 60 % від максимально можливої кількості балів, визначеної відповідними нормативними документами Університету;

- здобувач вищої освіти вважається таким, що має академічну заборгованість за результатами поточного контролю, якщо він не відпрацював пропущені навчальні заняття, не перескладав оцінки 0, 1, 2, 3 отримані на навчальних заняттях, не виконав або виконав модульну контрольну роботу, завдання самостійної та індивідуальної робіт з оцінкою, що становить менше 60 %від максимальної кількості балів, виділених на ці види робіт;

- здобувач вищої освіти, який має академічну заборгованість з освітнього компоненту за результатами поточного контролю, не допускається до екзамену. Рішення про недопущення за поданням викладача приймає декан факультету, його оприлюднюють до початку екзамену. У відомості обліку успішності роблять запис «не допущено»;

- здобувач вищої освіти допускається до складання екзамену після ліквідації академічної заборгованості за результатами поточного контролю;

- здобувач вищої освіти підготувався до екзамену з освітнього компонента, якщо його рейтингова оцінка за результатами екзамену є більшою або рівною 24 балам (60 % від максимально можливої для даної форми контролю кількості балів). Рейтингову оцінку такого здобувача вищої освіти з освітнього компонента визначають як суму рейтингової оцінки за результатами поточної успішності та рейтингової оцінки за результатами екзамену;

- якщо допущений до екзамену здобувач вищої освіти не підготувався (його рейтингова оцінка за результатами екзамену є меншою 24 балів), то бали за екзамен до рейтингової оцінки поточної успішності не додаються,

виставляють підсумкову оцінку з освітнього компоненту FX за шкалою ЄКТС та «незадовільно» за національною шкалою;

- здобувачам вищої освіти, які за результатами підсумкового контролю у формі екзамену отримали незадовільну оцінку, дозволяють ліквідувати академічну заборгованість після належної підготовки;

- ліквідацію академічної заборгованості за результатами семестрового контролю дозволяють до початку наступного семестру в час, визначений графіком ліквідації академічної заборгованості, та допускають не більше двох разів: перший раз – викладачеві, другий – комісії яку створюють за розпорядженням декана факультету;

- відповідь здобувача вищої освіти, який ліквідовує академічну заборгованість на засіданні комісії, оцінюють за 100-бальною шкалою без урахування рейтингової оцінки поточної успішності;

- за неуспішного проходження оцінювання результатів навчання за освітнім компонентом кредити здобувачі вищої освіти не присвоюють;

- якщо здобувач вищої освіти, допущений до семестрового контролю не з'явився на семестровий екзамен, у відомості обліку успішності викладач записує «не з'явився». Про незалежні від здобувача вищої освіти причини (у тому числі непрацездатність у зв'язку із хворобою), які підтверджують неможливість його присутності на екзамені, він має негайно повідомити декана факультету.

13. Інструменти, обладнання та програмне забезпечення, використання яких передбачає навчальна дисципліна.

Мультимедійна лекційна аудиторія (216), мультимедійний проєктор IEWSONIC PJD5253 DLP (2017 р., 1 шт.), екран для проєктора (1 шт.); ноутбук або персональний комп'ютер, мережа Інтернет, модульне об'єктно-орієнтоване динамічне середовище MOODLE, конференції у Google Meet, мультимедійний методичний кабінет кафедри спорту і спортивних ігор, аудиторія (222 а), телевізор (плазма) TV AUDIO SAMSUNG 104-IX(2008 р., 1 шт).

14. Рекомендована література

Основна

1. Грибан Г. П. Управління у сфері фізичної культури і спорту. Житомир: Вид-во «Рута», 2022. 124 с. URI: http://surl.li/gyfcdg (дата звернення: 19.08.2026).

2. Грибан Г. П. Особливості вивчення здобувачами другого (магістерського) рівня навчальної дисципліни «Управління у сфері фізичної культури і спорту». Фізичне виховання і спорт у закладах вищої освіти: проблеми та перспективи: зб. наук. праць II Всеукраїнської наук.-практ. конф., присвяченої 100-річчю Поліського національного університету (Житомир, 17 травня 2022 року). Гол. ред. Г. П. Грибан. Житомир: В-во «Рута». 2022. С. 16-24.

3. Грибан Г. П. Формування спеціальних професійних компетентностей у здобувачів закладів вищої освіти під час вивчення дисципліни «Управління у сфері фізичної культури і спорту». Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова. Серія № 15. Науковопедагогічні проблеми фізичної культури (фізична культура і спорт): зб. наук. праць. За ред. О. В. Тимошенка. Київ: Видавництво НПУ імені М.П. Драгоманова, 2022. Випуск 3К(147) 22. С. 105-110.

4. Жданова О. М., Чеховська Л. Я. Основи управління сферою фізичної культури і спорту: навчальний посібник. Львів: ЛДУФК, 2017. 244 с.

5. Зубаль М. В., Телебей С. М. Управління фізичним вихованням у загальноосвітньому навчальному закладі. 2-ге видання, перевидане і доповнене. Кам'янець-Подільський: Друкарня «Рута», 2017. 276 с.

Допоміжна

1. Райтаровська І. В., Зубаль М. В. Управлінські процеси у спортивному плаванні. Наукові праці Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка: збірник за підсумками звітної наукової конференції викладачів, докторантів і аспірантів: вип. 19, у 3-х т. Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка, 2020. Т.2. С. 119-120. URI: https://tinyurl.com/3uwk5bxp (дата звернення: 19.08.2026).

2. Зубаль М. В. Шляхи формування мотивації населення до фізкультурно-оздоровчої діяльності. Формування здорового способу життя студентської та учнівської молоді засобами освіти: збірник наукових праць [редкол.: І.І. Стасюк (відп. ред.) та ін]. Кам'янець-Подільський: Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка, ТОВ «Друкарня «Рута», 2019. Випуск 8. С.57-61. URI: https://tinyurl.com/yeym6hce (дата звернення: 29.07.2026).

3. Зубаль М. В., Степанков С. П. Соціально-педагогічна робота з дітьми, що мають обмежені фізичні можливості. Матеріали III Міжнародної науково-практичної конференції «Інновації партнерської взаємодії освіти, економіки та соціального захисту в умовах інклюзії та прагматичної реабілітації соціуму». 2019. С. 425-428. URI: https://tinyurl.com/444p7r6t (дата звернення: 23.07.2026).

4. Авінов В. Л., Зубаль М. В., Райтаровська І. В. Принципи використання спортивно-масової і фізкультурно-оздоровчої роботи. Наукові праці Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка: збірник за підсумками звітної наукової конференції викладачів, докторантів і аспірантів: вип. 21, у 3-х т. Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка, 2022. Т.2. С.321-323. URI: https://tinyurl.com/nhhdyb3n (дата звернення: 19.07.2026).

5. Мицкан Т., Мицкан Б., Маланюк Т., Єрмаков С., Єрмакова Т., Зубаль М., Потапчук С., Кужель М., Анімація в системі активного дозвілля. Вісник Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка. Фізичне виховання, спорт і здоров'я людини / [редкол.: Єдинак Г. А. (відп. ред.) та ін]. Кам'янець-Подільський: Видавець Панькова А. С. 2023. Випуск

28(1). С. 24-38. URL: http://perspectives.pp.ua/index.php/nts/issue/view/123 (дата звернення: 21.08.2026). **(Фахова стаття)**

6. Цапко А.М., Трофименко В.О., Зубаль М.В., Ковач Ш.А., Литвин-Жмурко Т.С. Дистанційне та змішане навчання фізичній культурі у військовий час в Україні. «Наука і техніка сьогодні» (Серія «Педагогіка», Серія «Право», Серія «Економіка», Серія «Фізико-математичні науки», Серія «Техніка»)»: журнал. 2023. № 2(16) 2023. С. 219-227. URL: http://perspectives.pp.ua/index.php/nts/issue/view/123 (дата звернення: 21.07.2026). **(Фахова стаття)**

7. Цпов'яз А.Т., Бондаренко В.В. Організація і управління фізичною культуроюі спортом: навч. посіб. Кременчук: КПК, 2019. 128 с.

8. Alieksieiev, O., Zubal, M., Raytarovska, I., Skavronskyi, O., & Babiuk, S. (2023). Implementation of blended learning in the students training of the specialty physical culture and sports. Amazonia Investiga, 12(70), 156-166. URL: https://doi.org/10.34069/AI/2023.70.10.14 (дата звернення: 21.08.2026) **(Web of Science)**

9. Фаріонов В.М., Голуб В.П., Зубаль М.В., Бірюк В.В. Вплив соціального оточення на мотивацію студентів до занять спортом «Наукові інновації та передові технології» (Серія «Управління та адміністрування», Серія «Право», Серія «Економіка», Серія «Психологія», Серія «Педагогіка»): журнал. 2024. № 12(40) 2024. С. 1273-1284. URL: http://perspectives.pp.ua/index.php/nauka/article/view/17577 (дата звернення: 19.08.2026). **(Фахова стаття)**

10. Коновал, Ю.М., Буренко, М.С., &Зубаль, М.В. (2025). Трансформація підходів до аналізу спортивних результатів через штучний інтелект і машинне навчання у спортивних наукових дослідженнях. Педагогічна Академія: наукові записки, (15). URL: https://doi.org/10.5281/zenodo.14836714 (дата звернення: 19.08.2026). **(Фахова стаття)**

15. Рекомендовані джерела інформації

1. Корисні ресурси інтернету.

Інформаційні ресурси

https://noc-ukr.org/	Національний олімпійський комітет України
https://sportforall.gov.ua/	Спорт для всіх
http://studentam.net.ua/content/view/2313/	Управління освітою принципи, методи і функції
http://argo1.com.ua/45.htm	Іновації у змісті і структурі управління закладом освіти
https://ips.ligazakon.net/document/JF1Z600B	Закон України про фізичну культуру і спорт (нова редакція)